

Statsforvalteren

i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Vår dato:

27.05.2026

Vår ref:

2022/7946

Deres dato:

Deres ref:

NANNESTAD KOMMUNE VANN OG AVLØP
Postboks 3
2031 NANNESTAD

Saksbehandler, innvalgstelefon
Irene Tronrud,

Tilbakemelding på egenkontrollrapport for avløpssektoren for rapporteringsåret 2025 - Nannestad avløpsnett i Gardermoen avløpsrenseanlegg - Nannestad kommune

Nannestad kommune har ikke avvik fra tillatelse eller forurensningsregelverket i 2025. Vi påpeker at det er uoverensstemmelser i rapporteringen for overløpsdata på avløpsnettet. Kommunen må kvalitetssikre sin rapportering bedre slik at dette unngås til neste år. Dersom det ikke rapporteres fullstendig og korrekt for overløp på avløpsnettet til neste år, vil dette følges opp med avvik.

Statsforvalteren bemerker at rapportert mengde avløpsvann i overløp fra avløpsnettet til resipient har økt med 83 %, sammenliknet med fjorårets rapportering.

Statsforvalteren tar egenkontrollrapporten og årsrapporten til etterretning.

Nannestad kommune skal betale et gebyr på 5 300 kr for vårt arbeid med egenkontrollrapporten. Miljødirektoratet vil ettersende faktura.

Rapporteringsskjema for 2026 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2027.

Vi viser til egenkontrollrapport og årsrapport for Nannestad kommune sitt avløpsnett til Gardermoen avløpsrenseanlegg.

Nannestad kommune fikk ny utslippstillatelse den 14.11.2025 (tillatelsesnummer 2025.0881.T). Ettersom tillatelsen ble gitt mot slutten av 2025, er det tillatelsen datert 03.12.2012 (tillatelsesnummer 2013.0004.T) som har vært gyldig mesteparten av rapporteringsåret. Statsforvalteren har derfor vurdert årets rapportering opp mot vilkårene i tillatelsen fra 2012.

Avløpsnett til Gardermoen avløpsrenseanlegg

Kommunen har rapportert at avløpsnettet til Gardermoen avløpsrenseanlegg har 38 installerte

E-postadresse:
sfospost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Pb 325
1502 Moss

Besøksadresse:
Moss: Vogts gate 17
Drammen: Dr. Hansteinsgate 9
Oslo: Stensberggata 27

Telefon: 69 24 70 00
www.statsforvalteren.no/os
Org.nr. 974 761 319

nødoverløp og ingen installerte regnvannsoverløp i fellessystem. Dere har beregnet at 9 856 m³ urensset avløpsvann og over 15,8 kg fosfor ble sluppet ut til lokale resipienter som følge av overløp på avløpsnettets i 2025. Innrapporterte data viser at størst mengde urensset avløpsvann som følge av overløp, er sluppet ut til Sogna, Leira og Gullbekken, Innrapporterte tall viser en økning på 83 % i utslipp av urensset avløpsvann fra avløpsnettets til lokale resipienter sammenliknet med 2024, hvor dere beregnet av 5 384 m³ urensset avløpsvann ble sluppet ut i resipient.

Vi bemerker for øvrig at rapporterte data i årsrapporteringsskjemaet for mengder urensset avløpsvann og mengde fosfor sluppet ut, ikke samsvarer med rapporterte data i Altinn; rapporteringen er derfor mangelfull. I Altinn opplyser dere om at årlig utslipp av urensset avløpsvann til resipient via overløp i 2025 er lik 10 473 m³ og at mengde fosfor sluppet ut er lik 16,8 kg, dette samsvarer ikke med øvrig rapportering. Statsforvalteren påpekte mangelfull rapportering av overløp for rapporteringsårene 2022 og 2023. I 2024 oppga kommunen fortsatt utfordringer med driftskontrollsystemet og påfølgende store rapporteringsfeil på overløp. Rapporteringsfeilene ble påpekt og rettet etter utløpt frist for rapportering 1. mars. I tilbakemeldingen påpekte vi at vi forventet at kommunen sørget for å kvalitetssikre egenkontrollrapporteringen for 2025 slik at det ble rapportert fullstendig. For rapporteringsåret 2025 samsvarer ikke rapporterte data i årsrapporteringsskjemaet og opplysninger innsendt via Altinn. Gjentakende mangelfull rapportering for overløp er vanligvis å regne som et avvik. Statsforvalteren har likevel ikke gitt avvik på dette da de rapporterte mengdene i Altinn og skjemaet for årsrapportering ikke avviker i stor grad. Vi påpeker at dersom dette ikke kvalitetssikres bedre til neste år for å unngå slike uoverensstemmelser, vil det gis avvik på dette.

Nannestad kommune rapporterer at det er 13 151 innbyggere og 11 fritidsboliger tilknyttet avløpsnettets i 2025. Dette er en økning på 490 innbyggere sammenliknet med fjorårets rapportering. I årsrapporteringsskjemaet opplyser kommunen at 64 abonnenter har blitt tilknyttet avløpsnettets i rapporteringsåret.

I skjemaet for årsrapportering opplyser kommunen om at avløpsnettets virkningsgrad er vanskelig å beregne, og at det derfor ikke kan angis estimert virkningsgrad for 2025. Kommunen rapporterer videre at rundt 1 % av den tilførte vannmengden i tettbebyggelsen ble sluppet ut via driftsoverløp i 2025.

I tillatelsens punkt 3.1.6, stilles det krav for å dokumentere virkningsgraden for å finne ut hvor stor andel av andel av vannmengden eller forurensningsmengden som når fram til avløpsrensaneanlegget sammenliknet med det som oppstår. Dette skal gjøres ved at målte verdier for overløp eller beregnede verdier for mindre omfattende overløpsutslipp skal legges til grunn. I tillegg skal andre ulike kilder til tap beregnes. Videre stiller vi i vilkår 3.1.5 krav om at kommunen skal ha oversikt over alle utslipp av urensset avløpsvann via overløp til resipient, fra det totale avløpssystemet. Utslipp av urensset avløpsvann er uønsket, og fra og med 31.12.2030 skal den samlede mengden utslipp via driftsoverløp over året ikke være over 2 %.

I årets rapporteringsskjema har Statsforvalteren inkludert spørsmål om beregnet/estimert virkningsgrad og vannmengde sluppet ut via driftsoverløp. Det finnes per i dag ingen standard metode for å beregne virkningsgrad. Vi bruker derfor årets rapportering til å samle inn data for å få bedre oversikt over omfanget av overløpsutslipp og lekkasjer, samt vurdere om kommunene kan beregne virkningsgrad på en nyttig måte. Kravet til andel driftsoverløp skal bidra til å redusere bruk av overløp og stimulere til oppgradering av ledningsnettets. I første omgang brukes også rapporteringen til å kartlegge hvor stor del av overløpene som er driftsoverløp i regionen.

Siden dette er en innledende kartlegging, vil det ikke bli gitt avvik for eventuelle brudd på kravene i årets tilbakemelding. Det kan imidlertid bli aktuelt med strengere oppfølging i neste års rapportering.

Kommunen opplyser videre i rapporteringen om at det er gjennomført flere tiltak for å forbedre og sikre avløpssystemet i 2025. Dette inkluderer etablering av nytt offentlig avløpsnett på Røtterudmoen, samt utbedringer i Lemenvegen, Skogmusvegen og Myrstadvegen. Pumpestasjonen i Otervegen er avviklet, og nettet er bygget om til selvføll. Det er også utført reparasjoner etter avløpskollaps i Tulipanvegen og gjennomført utbedringer i ravinen ved kommunehuset. Alle overløp er testet, og flere feil er avdekket og rettet. I tillegg er det etablert rutiner for å avdekke og forebygge feilregistreringer av overløp.

Tilbakemelding på resipientovervåking

Nannestad kommune har krav i sin gamle tillatelse, datert 03.12.2012, om å delta i et samordnet overvåkingsprogram for hele nedbørsfeltet og med felles rapportering. Kommunen skal utføre regelmessige undersøkelser og overvåking av de vannforekomster som berøres av avløpsvann som tillatelsen omfatter. Overvåkingen skal skje i samarbeid med vannområdet Leira-Nitelva og øvrige parter.

I årsrapporten for 2025 skriver kommunen at resipientovervåkingen er gjennomført av regionalt samarbeidsorgan for vannområdene Hurdal/Vorma og Leira/Nitelva, samt at data lastet opp i Vannmiljø av de ansvarlige vannområdene. Nannestad kommune opplyser videre om at kommunen vil starte opp overvåking i tråd med vilkårene i den nye utslippstillatelsen, datert 14.11.2025, for rapporteringsåret 2026.

Vi minner om at det i den nye tillatelsens punkt 8.3 er krav til å overvåke hvordan utslipp fra virksomheten påvirker vannforekomster og dokumentere om utslippene medfører forringelse eller at miljømål ikke nås. Overvåkingsprogrammet skal følge anbefalinger gitt i gjeldende versjon av veilederen *Klassifisering av miljøtilstand i vann* (02:2018). Vurdering av resultatene fra resipientundersøkelser etter vannforskriften skal sendes Statsforvalteren innen 1. mars året etter at undersøkelsen er gjennomført, som en del av årsrapporteringen, jf. punkt 8.4. Alle overvåkingsdata skal registreres i databasen Vannmiljø jf. punkt 8.5.

Kommunen har også krav i tillatelsens punkt 8.2 om å overvåke mulige miljøeffekter av utslipp fra vesentlige overløp fra avløpsnettet til berørte vannforekomster i henhold til et overvåkingsprogram. Overvåkingen skal være risikobasert følge prinsippene i veileder TA-1890/2005 eller en oppdatert versjon av denne. Overvåkingen skal gjennomføres med et intervall på 3 år og samordnes så langt det er mulig med overvåkingen etter vannforskriften. Kommunen må ut fra en miljørisikovurdering selv vurdere hva som er «vesentlige overløp», og om det er behov for ytterligere prøvepunkter for å dokumentere kravene i tillatelsens punkt 8.2 og 8.3. Resultater fra overvåkingen etter forurensningsforskriften skal drøftes og presenteres for forurensningsmyndighetene som en del av påfølgende kalender årsrapportering jf. punkt 8.4.

Overvåkingsdata registreres i databasen Vannmiljø (<http://vannmiljo.miljodirektoratet.no/>) innen 1. mars året etter at undersøkelsene er gjennomført. Data rapporteres på Vannmiljø's importformat. Importmal og oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Vannmiljø's kodeverk finnes på <http://vannmiljokoder.miljodirektoratet.no>.

Konklusjon

Nannestad kommune har ikke avvik fra tillatelse eller forurensningsregelverket i 2025. Vi påpeker at det er noen uoverensstemmelser i rapporteringen for overløpsdata på avløpsnettet i 2025. Kommunen må kvalitetssikre sin rapportering bedre slik at dette unngås til neste år. Dersom det ikke rapporteres fullstendig og korrekt for overløp på avløpsnettet til neste år, vil dette følges opp med avvik.

Statsforvalteren bemerker at mengde avløpsvann i overløp fra avløpsnettet til resipient har økt med 83 % sammenliknet med fjorårets rapportering.

Utover de ovennevnte kommentarene tar vi egenkontrollrapporten og årsrapporten for 2025 til etterretning.

For oppdatert informasjon om rapporteringskrav og metode viser vi til veileder for egenkontrollrapporteringen for avløp, som er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/skjema/avlop-rapportering/>

Rapporteringsskjema for 2026 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2027. Vi minner om at årsrapportering til Statsforvalteren skal legges som vedlegg i Altinn. Skjema for årsrapportering heter «Avløp – årlig rapportering» og finnes i vårt skjemabibliotek:

[Skjema og tjenester | Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus](#)

Egenkontrollrapportens data om årlige utslipp for avløpsrenseanlegg vil bli lagt ut på nettstedet Norske Utslipp i juni 2026. Se <https://www.norskeutslipp.no/no/Avlopsanlegg/?SectorID=100>

Gebyr for saksbehandlingen

Vi gjør oppmerksom på at det vil bli krevd gebyr for saksbehandling av egenkontrollrapporten, med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-5 *Gebyr for arbeid med egenkontrollrapporter*, som ble tatt inn i forskriften i 2023. Gebyret er på 5 300 kroner per egenkontrollrapport. For Nannestad kommune er det i dette brevet gitt en samlet tilbakemelding på en egenkontrollrapport. Gebyret vil derfor utgjøre kroner 5 300.

Miljødirektoratet ettersender faktura.

Med hilsen

Mabel Katrine Seland Trovum
fagleder
Klima- og miljøvernavdelingen

Irene Tronrud
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent